

TÅLAMOD ÄR BÄSTA

FÖRBEREDELSE

- • Spade
- Kratta
- Planteringsspade
- Skottkärra

- • Planteringsjord
- Planteringsjord

 Själva planteringen gör du lätt på någon timme. Marktäckande växter läggs ofta i anslutning till något annat (exempelvis marksten), så det handlar i regel inte heller om några större grävjobb.

Det är i nästa fas som ditt tålamod blir provat. Räkna med mellan två och tre år innan växterna har hunnit breda ut sig ordentligt.

 Priset på marktäckande planter ligger i regel någonstans mellan 25 och 30 kronor per planta. Med ett avstånd mellan plantorna på 30 cm ryms det nio planter per kvadratmeter, vilket ger en kostnad på runt 250 kronor per kvadratmeter.

Lägg till kostnaden för planteringsjord (ca 50 kr för 1 säck på 50 kg) och 1 säck per kvadratmeter och totalkostnaden för planter och jord blir 300 kronor per kvadrat.

 Växter, liksom gräsmattor, ska vattnas på kvällen. Dels dunstar då vattnet inte bort, dels kan vatten i kombination med solsken ge brännskador på växterna.

SKÖTSELTIPS!

- Vattna ordentligt de första säsongerna tills rötterna har utvecklats.
- Låt marktäckarna vissna ner och vara kvar över vintern. Klipp eller kratta bort resterna försiktigt på våren. Städa inte alltför noggrant. Döda växtdelar är bra för jorden.
- På leriga jordar kan det vara bra att gödsla med kogödsel på våren. Lägg det direkt på jorden. Den ambitiösa blandar med lite hönsködsel.

Med marktäckande växter får trädgården en naturligare och mjukare känsla. Om du kombinerar växterna på rätt sätt kan du få en trädgård där det nästan alltid är någon del som blommar.

Innan du börjar, förvissa dig om att du har en tålig rygg som tål påfrestningar.

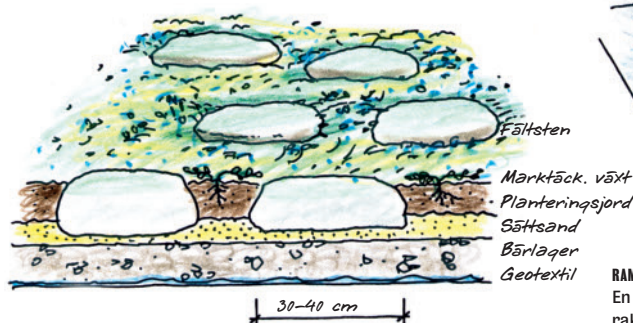
Men regel nummer ett är ändå denna: Ha tålamod! Det tar oftast ett par säsonger innan de planterade växterna gör sig rättvisa. Men å andra sidan – det är garanterat värt att vänta på ...

Av Leif Qvist

MÅNGA VARIANTER ATT VÄLJA PÅ

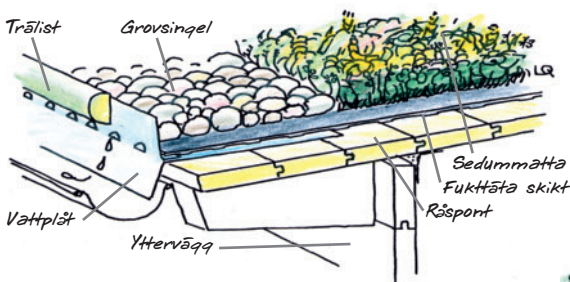
Det finns en uppsjö av marktäckande växter och sätten att variera dem på är snudd på oändligt. Nedan visar vi några alternativ.

GLESA GÅNG MED VÄXTLIGHET

Större platta fältstenar (30–40 cm) lagda som glesa gångstenar i en marktäckande växtmatta kan

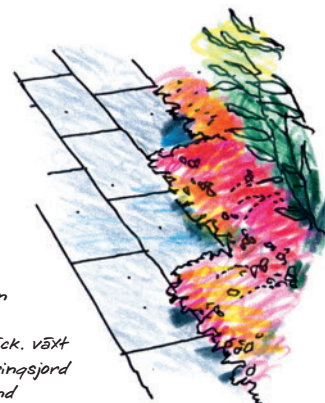
byggas upp så här, med rejält utrymme för planteringsjord mellan stenarna.

DET BLOMSTRANDE TAKET

Marktäckande växter passar faktiskt också bra att ha på tak som inte lutar för mycket (läs mer på sidorna 12–13). Sedummatta med torktåliga fetbladsväxter finns att beställa från större trädgårds-handlare. Gamla tiders grästak hade björknäver som underlag och vid takfoten en mullstock som

höll jorden kvar. Den hade dräneringshål för regnvattenavrinning. En modern konstruktion kan ha fuktsäkra plastskikt under sedummattan och en remsa grovsingel (runda stenar) för avvattning genom vattplåten. En halvrunder trälåst täcker övre delen av plåten.

RAMA IN UTEPLATSEN

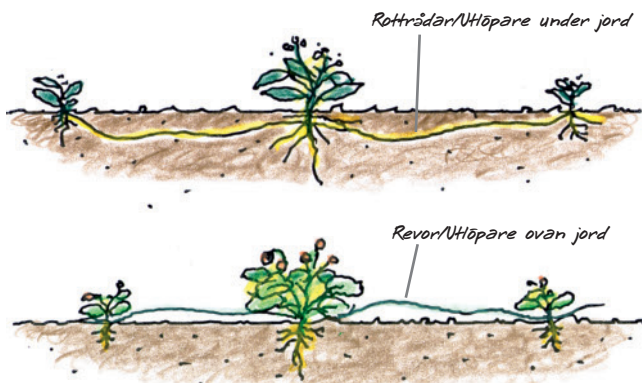
En stenlagd uteplats med sågade raka rektangulära plattor kan förskjutas i ytterkant för att ge plats för marktäckande växter i anslutning till högre växter. Förskjutningen av stenplattefogarna ger också en stadigare stenyta.

MARKERAD TRÄDGÅRDSGÅNG

Kalkstensplattor med oregelbundna kanter kan läggas som trädgårdsgång med sidledsförskjutning för att ge plats åt marktäckande växter på båda sidor.

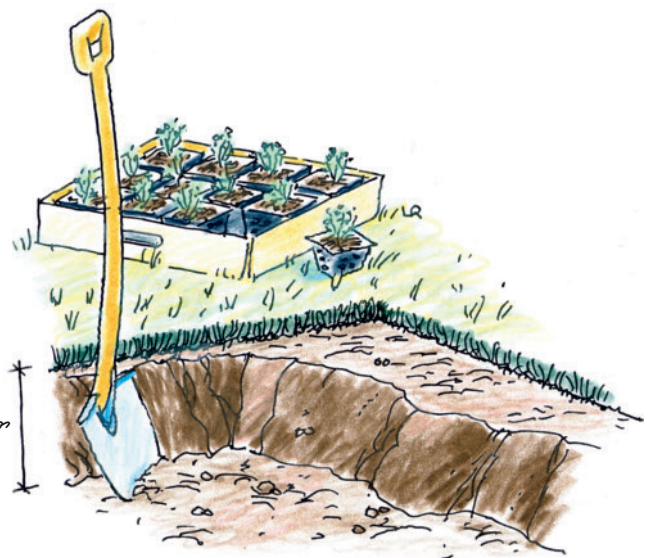
DYGDEN I TRÄDGÅRDSARBETET

1 RÖTTER ELLER REVOR?

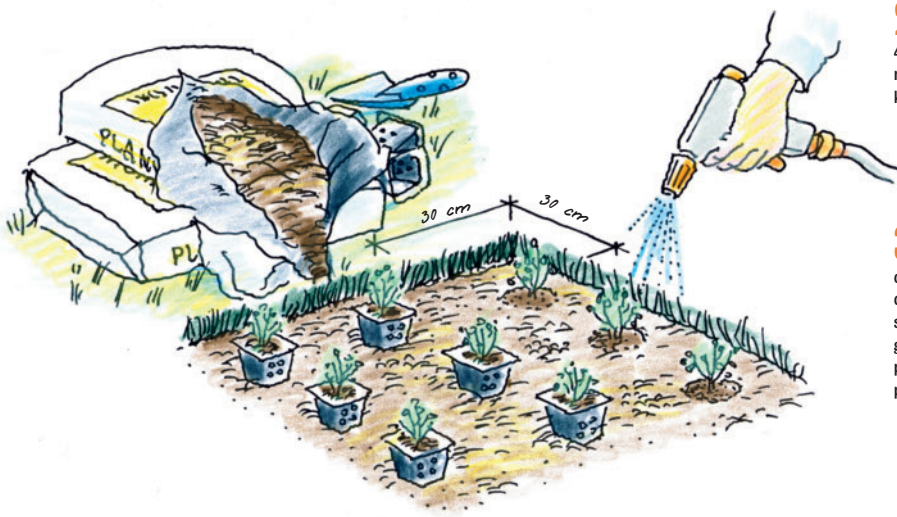
Marktäckande örtväxter breder snabbast ut sig med revor/utlöpare ovan jord som slår rot. Den andra varianten är rottrådar/utlöpare under

jord som skjuter upp rotskott. Allra längst tid tar de växter som har ett samlat rotsystem som sakta expanderar.

2 GRÄV UT OCH TILLSÄTT NY JORD

Ta bort grässvålen. Luckra upp jorden ner till 40 cm djup. Blanda den gamla jorden med ny planteringsjord. Kosta gärna på dig lite dyrare jord från en känd leverantör som är fri från ogräsfrön.

3 PLANTERA VÄXTERNA

Var noga med avståndet mellan plantorna. Om det blir längre än 30 cm klarar de inte att täcka ytan och du måste fortsätta att rensa ogräs. För plantor som revar sig gäller 45 cm. Rotklumpen ska vara genomblöt före plantering. Vattna 2-3 gånger i veckan på kvällen. Plantkatalogerna brukar ha lathundar för planteringsavstånd för olika marktäckare.

TIPS: KOMBINERA MED TRÄD OCH STEN

Som vi tidigare har nämnt kan marktäckare med fördel planteras i anslutning till något annat. I exemplet här till höger har ormqä planterats invid ett större träd. Planteringen under trädet (se illustrationen) har en kant av 20-30 cm stora fältstenar lagda i ring. På bara två till tre år har en marktäckare som ormqä genom delning av plantor täckt hela markytan under det gamla äppelträdet. Tidigt på sommaren blommar ormqä intensivt blått (se bilden till höger). På sensommaren efter blomningen täcker det gröna bladverket både mark och kantstena (se den sista bilden till höger).

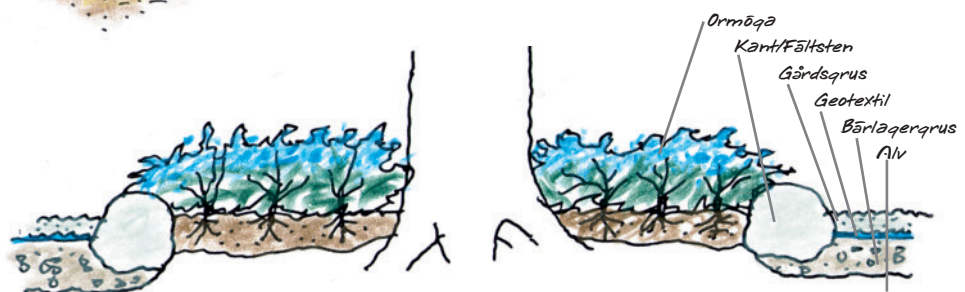

FOTO: LEIF QVIST

MER HJÄLP? SÅ HÄR GÅR DU VIDARE

Den finns mängder av bra litteratur som ger tips för din trädgård. Marktäckande växter behandlas ofta under ett eller ett par avsnitt. En mycket bra bok som uteslutande berättar om marktäckande växter och olika typer av markbeläggningar är "Trädgårdens golv" (Prisma) av Christina Illminge.